

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/174/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122205033
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2122205033.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, trvale pobytom C. D. E. F. XXXX/X, F., zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, matky: G. H. B., nar. X. XXXXX XXXX, trvale pobytom C. D. E. F. XXXX/X, F., zastúpená splnomocnenkyňou: AK Petrovič s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Kollárová 566/32, Trnava, IČO: 54 980 682, a otca: I. G. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, trvale pobytom C. D. E. F. XXXX/X, F., zastúpený splnomocnenkyňou: advokátska kancelária AKPF s.r.o., so sídlom Dunajská cesta 2, Bratislava, IČO: 55 032 800, o zvýšenie výživného na maloleté dieťa a zaplatenie jednorázových príspevkov, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 19P/33/2022-80 z 19. júna 2023 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P/33/2022-90 z 3. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej A. zo sumy 420,- eur, z toho sumu 350,- eur ako bežné výživné a sumu 70,- eur na tvorbu úspor tak, že otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej mesačne
· za obdobie od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023 sumou 550,- eur, z toho sumu 480,- eur ako bežné výživné a sumu 70,- eur na tvorbu úspor,
· za obdobie od 1. septembra 2023 do 30. septembra 2023 sumou 600,- eur, z toho sumu 530,- eur ako bežné výživné a sumu 70,- eur na tvorbu úspor a
· od 1. februára 2024 sumou 600,- eur, z toho sumu 530,- eur ako bežné výživné a sumu 70,- eur na tvorbu úspor s tým, že bežné výživné sa otec zaväzuje platiť vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletej a výživné na tvorbu úspor sa otec zaväzuje platiť vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred na osobitný účet maloletej.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023, od 1. septembra 2023 do 30. septembra 2023 a od 1. februára 2024 do 31. augusta 2024 spolu v sume 2.581,61 eur odvolací súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur splatných spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splatnej splátky má za následok splatnosť celého dluhu.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 33P/2/2017-168 z 20. marca 2019 v časti výživného s výnimkou obdobia od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024.

IV. Odvolací súd napadnutý dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú A. v časti bežného výživného s účinnosťou od 3. augusta 2022 zo sumy 350,- eur mesačne na sumu 410,- eur mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Výrokom II. povolil otcovi splácať dlžné bežné výživné za obdobie od 3. augusta 2022 do 19. júna 2023 vo výške 656,13 eur v mesačných splátkach vo výške 30,- eur splatných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok. Výrokom III. nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania a výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 33P/2/2017-168 z 20. marca 2019 v časti bežného výživného na maloletú. Doplnčiacim rozsudkom súd prvej inštancie návrh matky vo zvyšku zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 2, 3 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Vecne dôvodil, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti sa zvýšil výdavok na doučovanie maloletej počas školského roka z anglického jazyka zo sumy 30,- eur mesačne na sumu 60,- eur mesačne a pribudol výdavok na doučovanie zo slovenského jazyka vo výške 10,- eur mesačne, pričom tieto výdavky sú iba počas školského roka (10 mesiacov v kalendárnom roku). Celkové výdavky na doučovanie maloletej prepočítané na 12 kalendárnych mesiacov sa tak zvýšili cca o 33,- eur mesačne. Výdavky na oblečenie sa zvýšili o 50,- eur mesačne (zo sumy 50,- eur na sumu 100,- eur). Celkové výdavky na maloletú sa od poslednej úpravy výživného zvýšili o 83,- eur. Príjem matky sa mesačne zvýšil o 635,- eur, keď v súčasnosti je jej priemerný príjem vo výške 1.432,16 eur mesačne. Otcov príjem sa od poslednej úpravy zvýšil o 956,- eur, s priemerným mesačným príjmom vo výške 2.554,02 eur. Príjem matky sa tak zvýšil o 79,67 % a príjem otca o 59,82 %. Keďže je príjem matky na úrovni 56 % z príjmu otca, matka by sa mala podieľať na výžive maloletej minimálne v polovici zo sumy, ktorou sa podieľa otec. Rodičia nemajú iné vyživovacie povinnosti. Súd prvej inštancie zohľadnil tiež skutočnosť, že maloletá trávi s otcom šesť dní v mesiaci na jeho náklady. S poukazom na ustanovenie § 217 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosť, že maloletá mala od septembra 2023 nastúpiť na strednú školu, keďže v čase vydania rozhodnutia táto skutočnosť nenastala, a v súvislosti s touto skutočnosťou nenastali žiadne výdavky. Rovnako tak súd prvej inštancie nezohľadnil infláciu ako dôvod na zvýšenie výživného, keďže inflácia sa dotkla všetkých účastníkov konania. V časti návrhu matky, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti otcovi na úhradu jednorazových výdavkov, súd prvej inštancie konštatoval, že uloženie takejto povinnosti nemá oporu v žiadnom zákonnom ustanovení, a preto jednorazové výdavky, ktoré je nevyhnutné vynaložiť, zohľadnil v sume, o ktorú výživné zvýšil. Otec nie je povinný podieľať sa na výdavkoch, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (dovolenka, zariadenie izby), ktoré matka s otcom nekonzultuje. Výdavky na zubný strojček a okuliare ešte neboli v celej výške uhradené, a ich časť matka uhradila ešte pred podaním návrhu, a preto s poukazom na ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, tento výdavok nie je predmetom konania. Po podaní návrhu uhradila matka v súvislosti so zubným strojčekom dvakrát sumu 50,- eur a jedenkrát sumu 120,- eur za zlomené zámky. S poukazom na špecifický charakter tejto zdravotnej starostlivosti, mal súd prvej inštancie za to, že v prípade absencie dohody rodičov o poskytnutí takejto zdravotnej starostlivosti, by malo prípadnému rozhodnutiu o povinnosti otca podieľať sa na úhradách týchto nákladov predchádzať konanie podľa § 35 Zákona o rodine, a teda konanie pri nezhode rodičov. Prvý výdavok na dioptrické okuliare bol pred podaním návrhu a ďalším výdavkom v júni 2023 bola záloha vo výške 284,50 eur, čo mesačne predstavuje sumu 23,71 eur. Súd prvej inštancie tak mal za to, že zvýšenie vyživovacej povinnosti v zmysle výroku rozhodnutia zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej vo veku 14 rokov, ako aj zárobkovým možnostiam otca a zároveň umožňuje matke vytvoriť finančnú rezervu na prípadné odôvodnené a nevyhnutné jednorazové výdavky. Súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca s účinnosťou od podania návrhu. Zameškané výživné za obdobie od 3. augusta 2022 do 19. júna 2023 vo výške 656,13 eura (suma, o ktorú sa zvýšilo výživné je 60,- eur; pomerná časť za mesiac august 2022 je 56,13 eur /60,- eur delené 31 dní krát 29 dní/ + 600,- eur /10 mesiacov, t. j. september 2022 až jún 2023 krát 60,- eur/) povolil otcovi splácať v mesačných splátkach s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku. O trovách konania rozhodol v súlade s ustanovením § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na ich náhradu. Zároveň s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmenil ostatné rozhodnutie súdu o výživnom. Vydanie napadnutého doplnčacieho rozsudku v zmysle § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku v spojení s ustanovením § 225 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie odôvodnil

tým, že v rozsudku súdu prvej inštancie opomenul výrok o uložení povinnosti otcovi zaplatiť jednorazové príspevky na výdavky maloletej súvisiace so zubným strojčekom vo výške 1.072,- eur, dioptrickými okuliarmi vo výške 389,- eur a na novú študentskú izbu vo výške 1.235,75 eur. Vecne dôvodil tým, že uloženie takejto povinnosti nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení a jednorazové výdavky ktoré je nevyhnutné vynaložiť zohľadnil v sume, o ktorú výživné zvýšil, pričom poukázal na bod 16. odôvodnenia rozsudku.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s doplniacím rozsudkom podala matka odvolanie v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), c), d), e), f), a h) Civilného sporového poriadku. Uviedla, že súd prvej inštancie nezohľadnil všetky právne relevantné skutočnosti a odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné a nekonzistentné. Nesúhlasila s výškou zvýšeného výživného, keďže nezohľadňuje vykonané dokazovanie, výdavky maloletej, príjmy oboch rodičov, zmenu pomerov na strane otca a neposkytuje maloletej možnosť podieľať sa na jeho životnej úrovni. Zároveň súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s ustálenou súdnou praxou. Poukázala na to, že Krajský súd v Trnave v tomto smere judikuje tak, že pre účely výživného sa použije 20 % až 30 % z netto príjmu povinného rodiča, a v rozmedzí od 25 % do 30 % čistého mesačného príjmu rodiča spolu na všetky jeho vyživovacie povinnosti. Súd prvej inštancie sa odvođením výživného percentami nezaoberal. Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť, a to k maloletej A., ktorá má 14 rokov, je žiačkou strednej školy, preto je dôvodné uloženie výživného vo výške 25 % z príjmu otca (2.554,02 eur), čo predstavuje sumu 638,52 eur. Pri zvýšení výživného na sumu 410,- eur a ponechaní 70,- eur na tvorbu úspor, tak mesačné výživné na maloletú predstavuje iba 18,8 % z čistého príjmu otca, s čím sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal. V čase vydania ostatného rozhodnutia pred štyroch rokov, otec súhlasil so zvýšením výživného na sumu 420,- eur, čo v tom čase predstavovalo 26,3 % jeho priemerného príjmu. Súd prvej inštancie ustálil zvýšenie výdavkov na maloletú o 83,- eur mesačne, avšak nezaoberal sa zvýšením všetkých výdavkov. Neustálil, ktoré výdavky maloletej a v akej sume neuznal a nie je zjavné, aké výdavky má mať maloletá v priemere na jeden mesiac jednotlivo po položkách aj v sumáre. Otec spochybňoval výšku niektorých výdavkov na maloletú, avšak neuviedol, akú výšku považuje za primeranú. Matkou vyčíslený výdavok na stravu vo výške 240,- eur je nižší ako si ho vyčísľuje otec, otec rovnako nevedel uviesť aký je primeraný výdavok na oblečenie. Výdavky na bývanie vo výške 149,90 eur spochybnené neboli. Výdavky na doučovania sú spolu 70,- eur mesačne na 10 mesiacov v roku, t.j. len uvedené výdavky predstavujú cca. 560,- eur + ostatné výdavky (hygienické potreby - 40,- €, produkty na aknóznou pleť - 17,50 eur, kredit na mobil - 10,- eur, školské potreby, školské akcie a výlety - 20,- eur, dovolenky a pobyty - 90,- eur, lieky - 17,- eur, kaderníctvo - 7,- eur, cestovné - 5,- eur, tanečná - 30,- eur, letný tábor - 32,75 eur, netflix kvôli anglickému jazyku - 12,- eur, vreckové - 15,- eur a školské potreby 15,- eur). Náklady na dovolenku sú vo výške 1.080,- eur, pričom otec vynaloží na dovolenky s maloletou o 700,- eur viac. Celkové výdavky na maloletú tak predstavujú viac ako 800,- eur. Keďže príjem otca je o 1.100,- eur mesačne vyšší ako príjem matky, mal by sa podieľať na výdavkoch v rozsahu 2/3, keďže matka kompenzuje platenie výživného osobnou starostlivosťou o maloletú, s ktorou otec trávi dva víkendy mesačne. Súd prvej inštancie sa riadne nevysporiadal so zmenou majetkových pomerov otca, ktorý od ostatného rozhodnutia nadobudol do výlučného vlastníctva trojizbový byt. Súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosť, že za štyri dni v mesiaci, keď má otec maloletú v starostlivosti, minie pre maloletú 176,- eur, pričom jej nakupuje len stravu a iné drobné veci. Ak otec na maloletú minie za štyri dni v mesiaci 176,- eur, matka by počas starostlivosti o maloletú spotrebovala na maloletú vyše tisíc eur. Rovnako ak otec minie na stravu maloletej 10,- eur na deň, strava u matky by predstavovala 300,- eur mesačne. Matka taktiež namietala argumentáciu súdu prvej inštancie, že jednorazové výdavky na maloletú zohľadnil v sume, o ktorú výživné zvýšil, pričom mala za to, že takto zvýšeným výživným nie sú pokryté ani 2/3 bežných výdavkov na maloletú, nieto ešte mimoriadne výdavky. Výdavky na zubný strojček, dioptrické okuliare a zariadenie detskej izby nemôže popri bežných výdavkoch financovať z bežného výživného. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplniacím rozsudkom zmenil tak, že od 3. augusta 2022 zvýši bežné výživné otca na maloletú zo sumy 350,- eur na 500,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, povolí otcovi splácať nedoplatok na zročnom výživnom mesačne spoločne s bežným výživným vo výške 50,- eur mesačne, uloží otcovi povinnosť zaplatiť jednorazový príspevok na výdavok maloletej súvisiaci so zubným strojčekom vo výške 1.072,- eur, výdavok súvisiaci s dioptrickými okuliarmi vo výške 389,- eur a výdavok súvisiaci s novou študentskou izbou maloletej vo výške 1.235,75 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

3. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý uviedol, že keďže od ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej uplynuli štyri roky, odporúča odvolaciemu súdu, aby vyhovel návrhu matky a zmenil odvolaním napadnuté rozsudky tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť otca podľa jeho zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov, ako aj vzhľadom na vek, zdravotný stav a odôvodnené potreby maloletej. Otec je pri jedinej vyživovacej povinnosti k maloletej a mesačnom príjme vo výške 2.554,02 eur schopný hradiť vyššie výživné.

4. K odvolaniu matky podal písomné vyjadrenie aj otec maloletej. Uviedol, že odvolaním napadnuté rozhodnutie považuje za správne a zohľadňujúce aktuálnu situáciu. Nestotožnil sa s vyjadrením matky, že vyživovacia povinnosť rodiča by sa mala pohybovať rozmedzí od 25 % do 30 % na všetky vyživovacie povinnosti. Rozhodnutie, na ktoré poukazovala matka, je pre daný prípad irelevantné, keďže sa týka určenia výživného pre tri maloleté deti. Poukázal na skutočnosť, že matke sa od ostatného rozhodnutia podstatne zvýšil príjem, ako aj na skutočnosť, že tretina bytu, v ktorom matka žije, je v jeho vlastníctve, čo mu nie je žiadnym spôsobom kompenzované. Ako otec s maloletou aktívne trávi čas, preto je tvrdenie, že sa maloletá nepodieľa na jeho životnej úrovni zavádzajúce. V čase, keď je maloletá s ním, jej poskytuje vyššiu životnú úroveň ako má on sám v čase bez maloletej. Výdavky na maloletú v sume 863,- eur sú neadekvátne vysoké, pričom matka nepreukázala také výdavky, ktoré by nemohli byť hrazené ostatne určeným výživným. Nárok matky na preplatenie jednorazových výdavkov nemá oporu v zákone. Matka v návrhu neuviedla, na základe akého zákonného ustanovenia si tieto nároky uplatňuje, pričom zároveň boli matkou vynaložené bez jeho súhlasu a predchádzajúceho informovania o ich potrebe. Podľa otca niet dôvodu prispievať na rekonštrukciu bytu, v ktorom žije matka. Na záver dodal, že od 01. októbra 2023 je nezamestnaný. Mal za to, že súd prvej inštancie spravodlivo a v súlade so zákonom vyhodnotil danú situáciu, a preto navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil.

5. Matka v rámci odvolacej repliky zotrvala na podanom odvolaní. Poukázala na to, že otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že je nezamestnaný, nie je zrejme prečo mal pracovný pomer skončiť a akým spôsobom, či mu bolo vyplatené odstupné, či poberá dávku v nezamestnanosti a v akej výške, resp. či má dojednané nové pracovné miesto. Otec vykonáva pozíciu IT špecialistu, ktorá je jednou z najžiadanejších a veľmi dobre plátovo ohodnotených pozícií a pre otca by nemal byť problém sa znovu zamestnať. Na záver sa stotožnila s vyjadrením procesného opatrovníka.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, matkou maloletej (§ 359 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), c), d), e), f), a h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), doplnil dokazovanie vyžiadaním si listinných dôkazov (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť (§ 388 Civilného sporového poriadku) a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

7. V priebehu odvolacieho konania matka na výzvu odvolacieho súdu oznámila, že maloletá je od školského roku 2023/2024 študentkou strednej školy - Obchodnej akadémie v Trnave a od septembra 2024 bude navštevovať druhý ročník. Otec k maloletej plnil vyživovaciu povinnosť do júla 2023 vo výške 350,- eur a od augusta 2023 hradí výživné vo výške 410,- eur. Vykonaným šetrením odvolací súd taktiež zistil, že otec bol v období od 3. augusta 2022 od 30. septembra 2023 zamestnaný v spoločnosti J., K. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške cca. 2.500,- eur, v období od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024 bol nezamestnaný a poberal dávku v nezamestnanosti v priemernej mesačnej výške cca. 1.320,- eur a od 1. februára 2024 je zamestnaný v spoločnosti L. M. E., N. A. K. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške cca. 2.500,- eur.

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie pod sp. zn. 19P/33/2022 bolo rozhodovanie o návrhu matky na zvýšenie výživného otca na maloletú v časti bežného výživného zo sumy 350,- eur mesačne na sumu 580,- eur mesačne a o uloženie povinnosti otcovi zaplatiť jednorázový príspevok na výdavok maloletej súvisiaci so zubným strojčekom vo výške 1.072,- eur, jednorázový príspevok na výdavok maloletej súvisiaci s dioptrickými okuliarmi vo výške 389,- eur a jednorázový príspevok na výdavok na novú študentskú izbu maloletej vo výške 1.235,75 eur.

9. Predmetom odvolacieho konania je bez ohľadu na rozsah a odvolacie dôvody preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktorými prvoinštančný súd s účinnosťou od 3. augusta 2022 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú v časti bežného výživného zo sumy 350,- eur mesačne na sumu 410,- eur mesačne, rozhodol o zročnom výživnom na maloletú, ktoré otcovi povolil splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným, návrh matky vo zvyšnej časti (o uloženie povinnosti otcovi zaplatiť jednorázové príspevky na výdavky súvisiace so zubným strojčekom, dioptrickými okuliarmi a zariadením študentskej izby maloletej) zamietol, závislým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 33P/2/2017-168 z 20. marca 2019 v časti bežného výživného a v neposlednom rade rozhodol o trovách konania tak, že ich náhradu žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

10. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

11. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 78 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. V zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine v spojení s ustanovením 121 Civilného mimosporového poriadku predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

14. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu je predovšetkým podrobne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí preukazovať ich aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery za účelom ich porovnania s pomermi v čase ostatného rozhodovania. Taktiež zisťuje, či k zmene pomerov nedošlo v súvislosti s počtom vyživovacích povinností, osobných pomerov, zdravotného stavu. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu, a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

15. Pri zmene pomerov je teda nutné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré majú podstatný vplyv na posúdenie výšky vyživovacej povinnosti, a ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase ostatnej úpravy. Musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave.

16. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa

má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. K inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine.

20. Pri určovaní výživného sa kladie dôraz na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku.

21. Konkrétne výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) hmotné potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady na jedlo, ošatenie, obuv, bývanie atď., ako aj ďalšie odôvodnené potreby dôležité pre výchovu a zdravie dieťaťa súvisiace so vzdelaním, prípravou na budúce povolanie, kultúrnym, športovým a rekreačným vyžitím; za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať nepochybne aj tvorbu úspor. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom dieťaťa ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Miera odôvodnených potrieb je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopností, zručností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa sú závislé súčasne od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby oprávneného dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje.

22. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na

svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

23. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 33P/2/2017-168 z 20. marca 2019 súd manželstvo rodičov maloletej rozviedol a okrem iného schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, upravil styk otca s maloletou, ktorého zároveň zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 420,- eur mesačne, z toho sumu 350,- eur na bežné výživné k rukám matky a sumu 70,- eur na tvorbu úspor pre maloletú na osobitný účet maloletej. V čase ostatného rozhodovania mala maloletá desať rokov a navštevovala prvý stupeň základnej školy. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie mala maloletá štrnásť rokov a bola žiačkou druhého stupňa základnej školy. Aktuálne má maloletá pätnásť rokov, je študentkou strednej školy, pričom od septembra 2024 nastupuje do druhého ročníka daného školského zariadenia. Maloletá je zdravá. Nosí zubný strojček a dioptrické okuliare. V čase ostatnej úpravy výživného bola matka zamestnaná v spoločnosti D., K., mala priemerný čistý mesačný príjem vo výške cca. 800,- eur, v súčasnosti jej priemerná čistá mesačná mzda v spoločnosti G., K. predstavuje sumu cca. 1.400,- eur vrátane daňového bonusu na maloletú a poberá tiež prídavky na dieťa vo výške 60,- eur mesačne. Aj otec bol v čase ostatného rozhodovania o výživnom zamestnaný, pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem v spoločnosti N. K., J. bol cca. 1.600,- eur. V období od 3. augusta 2022 do 30. septembra 2023 bol otec zamestnaný v spoločnosti J., K. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške cca. 2.500,- eur. V období od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024 bol nezamestnaný a poberal dávku v nezamestnanosti v priemernej mesačnej výške cca. 1.320,- eur. Od 1. februára 2024 je otec opätovne zamestnaný a v spoločnosti L. M. E., N. K. dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške cca. 2.500,- eur. Obom rodičom zostala zachovaná jedna vyživovacia povinnosť, a to voči maloletej. Aktuálne predstavujú podľa matky mesačné výdavky na maloletú sumu 938,15 eur (výdavky na bývanie - 149,90 eur, strava -240,- eur, strava v škole - 32,- eur, oblečenie a obuv - 100,- eur, doučovanie z anglického jazyka - 60,- eur, doučovanie zo slovenského jazyka - 10,- eur, doučovanie z matematiky - 5,- eur /alikvotná časť/, mimoškolské aktivity / kino, kúpalisko/ - 30,- eur, drogéria - 40,- eur, produkty na aknóznú pleť - 17,50 eur, kredit na mobil - 10,- eur, školské potreby, školské akcie a výlety - 35,- eur, dovolenky a pobyty - 90,- eur, lieky - 17,- eur, kaderníctvo - 7,- eur, cestovné - 5,- eur, tanečný krúžok - 30,- eur, letný tábor - 32,75 eur, netflix - 12,- eur, vreckové - 15,- eur). Zároveň matka uviedla aj mimoriadne výdavky maloletej, pričom od otca požaduje zaplatenie jednorázových príspevkov v rozsahu 2/3 uvedených výdavkov, t.j. sumu 1.072,- eur v súvislosti so zubným strojčekom maloletej, sumu 389,- za dioptrické okuliare maloletej a sumu 1.235,75 eur za zariadenie študentskej izby maloletej. V konaní uviedla, že po podaní návrhu uhradila v súvislosti so zubným strojčekom spolu sumu 220,- eur a ako zálohu za dioptrické okuliare sumu 284,50 eur.

24. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania možno konštatovať, že v danej veci sú (s výnimkou obdobia nezamestnanosti otca) splnené podmienky pre zvýšenie výživného v prospech maloletej, keď rodič má povinnosť prispievať na výživu dieťaťa až do času, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť. Od ostatného rozhodovania o výživnom uplynulo dlhšie časové obdobie, teda už len samotným uplynutím doby došlo objektívne k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej, kedy prirodzene vzrástli jej potreby na bežné životné náklady. Maloletá mala v čase ostatného rozhodovania o výživnom desať rokov a bola žiačkou prvého stupňa základnej školy. Počas rozhodovania súdu prvej inštancie mala maloletá štrnásť rokov, bola žiačkou druhého stupňa základnej školy a od 1. septembra 2023 navštevuje strednú školu. Nástup na druhý stupeň základnej školy a následne i na strednú školu sa bez pochybností dôvodne spája s podstatným zvýšením výdavkov na dieťa a takúto zmenu aplikačná prax súdov všeobecne akceptuje ako dôvod na zmenu rozhodnutia o výživnom. Vzhľadom na odstup rokov od ostatného rozhodovania o výživnom pochopiteľne vzrástli aj jej odôvodnené potreby vo všetkých ďalších oblastiach života. Od ostatnej úpravy výživného na strane maloletej vzhľadom na uvedené jednoznačne došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich určenie vyššieho výživného. Rovnako nastala podstatná zmena pomerov i na strane matky, ktorá v čase ostatného rozhodovania mala priemerný čistý mesačný príjem cca. 800,- eur, aktuálne jej priemerný čistý mesačný príjem je 1.400,- eur. Pokiaľ ide o otca, aj v jeho prípade prišlo k zvýšeniu príjmov (s výnimkou obdobia od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024), keď v čase ostatnej úpravy výživného prestavoval jeho priemerný čistý mesačný príjem 1.600,- eur, pričom v období od 3. augusta 2022 do 30. septembra 2023 sa

jeho priemerným čistým mesačným príjmom zvýšil na sumu cca. 2.500,- eur. Takýto priemerný čistý mesačný príjem (cca. 2.500,- eur) dosahuje otec aj od 1. februára 2024.

25. V súvislosti so špecifikáciou mesačných výdavkov maloletej vo výške 938,15 eur, odvolací súd uvádza, že sa nestotožnil so sumou vyčíslenou matkou na stravu maloletej vo výške 240,- eur mesačne a túto upravil na sumu 180,- eur mesačne zohľadňujúc to, že má maloletá počas školského roka zabezpečené obedy v škole, na ktoré matka vynakladá 32,- eur mesačne. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že sama matka ako dospelá osoba vyčísliла svoje výdavky na stravu iba vo výške 210,- eur. Za nadhodnotenú považoval odvolací súd i výdavky na oblečenie maloletej vo výške 100,- eur mesačne, pričom túto sumu upravil na sumu 80,- eur majúc za to, že s pribúdajúcim vekom dieťaťa nedochádza u neho k tak častej potrebe obmeny oblečenia ako v prípade mladších detí, u ktorých dochádza k intenzívnejšiemu rastu. Aj výdavky na drogeriu a produkty na aknóznú pleť vyčíslené spolu sumou 57,50 eur (40,- + 17,50) odvolací súd znížil na sumu 30,- eur mesačne, keď v konaní nebolo preukázané, že by u maloletej bola potreba používania špeciálnych prípravkov. Školské potreby, školské akcie a výlety spolu vyčíslené sumou 35,- eur (20,- + 15,-) považoval odvolací súd rovnako za nadhodnotenú a túto sumu upravil na sumu 25,- eur mesačne. Za primeraný výdavok na lieky odvolací súd v prípade maloletej, ktorá je zdravá (nosí iba zubný strojček a dioptrické okuliare), považoval sumu 10,- eur. Odvolací súd s poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine za nedôvodný považoval aj výdavok za streamovaciu službu Netflix vo výške 12,- eur mesačne, keďže zlepšovanie jazykových schopností dieťaťa je možné v súčasnej dobe aj využívaním bezplatných internetových platforiem. Taktiež výdavky na dovolenky a pobyty vyčíslené matkou vo výške 90,- eur nie je možné akceptovať, keďže z obsahu spisu je zrejmé, že aj otec berie maloletú na rôzne dovolenky, na ktorých sa matka finančne nijako nepodieľa. K odôvodneným mesačným výdavkom maloletej patrí aj alikvotná časť preukázaných výdavkov týkajúcich sa zdravotníckych pomôcok maloletej, ktoré boli matkou uhradené po podaní návrhu, a to za zubný strojček suma 18,33 eur (220,- / 12 mesiacov) a za dioptrické okuliare suma 23,71 eur (248,50 / 12 mesiacov).

26. V zmysle ustálenej súdnej praxe by výživné, ktoré hradí povinný rodič, malo predstavovať 20% až 30% jeho čistého príjmu na všetky ním vyživované osoby (por. napr. rozhodnutia sp. zn. 11CoP/50/2021 z 30. novembra 2021, sp. zn. 26CoP/26/2021 z 19. mája 2021, sp. zn. 24CoP/64/2020 z 10. marca 2021, sp. zn. 23CoP/87/2018 z 20. mája 2019). I z „Metodiky pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné“ vydanéj Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej SR, ktorej zámerom je zjednocovanie procesných postupov a rozhodovacej praxe súdov v rodinnoprávnej agende, vyplýva, že v prípade jednej vyživovacej povinnosti povinného rodiča a maloletého dieťaťa študujúceho na druhom stupni základnej školy predstavuje primerané výživné na maloleté dieťa 22% z čistého mesačného príjmu povinného rodiča. V prípade, ak už dieťa navštevuje strednú školu, takto určené výživné má predstavovať 24% z čistého mesačného príjmu povinného rodiča, ktorý má len jednu vyživovaciu povinnosť.

27. V prejednávanvej veci tak pri zohľadnení otcovho priemerného čistého mesačného príjmu v období od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023 vo výške cca 2.500,- eur, považoval odvolací súd za primerané zvýšenie výživného na maloletú za obdobie od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023 na sumu 550,- eur, čo predstavuje 22% z 2.500,- eur v čase, keď maloletá navštevovala druhý stupeň základnej školy. Keďže v priebehu odvolacieho konania začala maloletá navštevovať strednú školu, odvolací súd považoval za dôvodné zvýšenie výživného na maloletú za obdobie od 1. septembra 2023 do 30. septembra 2023 (kedy bol otec ešte zamestnaný) na sumu 600,- eur, čo predstavuje 24% z 2.500,- eur. Nakoľko otec sa od 1. februára 2024 opätovne zamestnal s priemerným čistým mesačným príjmom cca. 2.500,- eur, považoval odvolací súd za primerané rozhodným okolnostiam prípadu zvýšenie výživného na maloletú od 1. februára 2024 na sumu 600,- eur mesačne, čo predstavuje 24% z 2.500,- eur.

28. Odvolací súd zároveň v súlade s § 63 ods. 3 Zákona o rodine vo výroku tohto rozsudku určil, že zo sumy 550,- eur, t.j. zvýšeného výživného za obdobie od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023, predstavuje bežné výživné sumu 480,- eur a suma 70,- eur je určená na tvorbu úspor (keďže výživné na tvorbu úspor a jeho výška určená ostatným rozhodnutím nebola účastníkmi v konaní nijako rozporovaná). Rovnako postupoval odvolací súd aj pri zvýšenom výživnom v sume 600,- eur za obdobie od 1. septembra 2023 do 30. septembra 2023, z ktorej bežné výživné určil sumou 530,- eur a sumu 70,- eur ponechal na tvorbu úspor. Taktiež od 1. februára 2024 určil, že pri zvýšenom výživnom v sume 600,- eur bežné výživné predstavuje sumu 530,- eur a suma 70,- eur je určená ako výživné na tvorbu úspor.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že výrok o výživnom na tvorbu úspor maloletého dieťaťa spoločne s bežným výživným tvorí neoddeliteľný celok. Pokiaľ teda bolo ostatným rozhodnutím upravené okrem bežného výživného aj výživné na tvorbu úspor, je potrebné v rámci rozhodovania o zmene vyživovacej povinnosti povinného rodiča k maloletému dieťaťu rozhodnúť o výživnom komplexne, t.j. vrátane časti výživného určeného na tvorbu úspor.

29. Odvolací súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného neprihliadal na skutočnosť, že maloletá s matkou bývajú v nehnuteľnosti, ku ktorej spoluvlastnícky podiel otca predstavuje 1/3, nakoľko otec neuviedol žiadne dodatočné výdavky spojené s užívaním tejto nehnuteľnosti matkou a maloletou.

30. Zvýšením výživného vznikol otcovi nedoplatok na výživnom. Jedná sa o nedoplatok na bežnom výživnom, keďže výšku výživného na tvorbu úspor odvolací súd od ostatnej úpravy ponechal zachovanú. Výpočet výšky nedoplatku na (bežnom) výživnom je založený na počte a rozsahu otcom vykonaných platieb (bod 7. odôvodnenia). Na maloletú mal otec na bežnom výživnom zaplatiť v období od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023 spolu sumu 6.209,03 eur (449,03 eur /aliquotná časť za mesiac august 2022, t.j. 480 / 31 dní x 29 dní/ + 5.760,- eur /za september 2022 až august 2023, t.j. 12 mesiacov x 480/). Otec v danom období zaplatil spolu sumu 4.587,42 eur (327,42 eur /aliquotná časť za mesiac august 2022, t.j. 350 / 31 dní x 29 dní/ + 3.850,- eur /za september 2022 až júl 2023, t.j. 11 mesiacov x 350/ + 410,- /za mesiac august 2023/. Nedoplatok na zročnom výživnom za dané obdobie tak predstavuje sumu 1.621,61 eur. V období od 1. septembra 2023 do 30. septembra 2023 mal otec zaplatiť bežné výživné na maloletú vo výške 530,- eur, pričom zaplatil 410,- eur, preto jeho nedoplatok na zročnom výživnom v danom období predstavuje sumu 120,- eur. V neposlednom rade mal otec na maloletú v období od 1. februára 2024 do 31. augusta 2024 zaplatiť bežné výživné spolu v sume 3.710,- eur (530 x 7 mesiacov), pričom v danom období zaplatil na bežnom výživnom sumu spolu 2.870,- eur (410 x 7 mesiacov), preto jeho nedoplatok činí sumu 840,- eur. Spolu tak nedoplatok otca na zročnom (bežnom) výživnom za obdobie od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023, od 1. septembra 2023 do 30. septembra 2023 a od 1. februára 2024 do 31. augusta 2024 predstavuje sumu 2.581,61 eur (1.621,61 + 120,- + 840,-), ktorú odvolací súd povolil otcovi uhradiť vzhľadom na výšku nedoplatku za použitia § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku v mesačných splátkach po 100,- eur splatných spolu s bežným výživným.

31. Z obsahu spisu vyplýva, že v období od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024 bol otec nezamestnaný a poberal dávku v nezamestnanosti mesačne vo výške cca. 1.320,- eur. V danom období tak nedošlo u otca k podstatnej zmene jeho pomerov v porovnaní s ostatnou úpravou výživného (v tom čase jeho priemerný čistý mesačný zárobok predstavoval sumu 1.600,- eur), ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného na maloletú, preto bol návrh matky v tejto časti nedôvodný. Odvolací súd tak v období od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024 vyživovaciu povinnosť otca na maloletú nezvyšil.

32. Odvolací súd zároveň zmenil ostatný rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 33P/2/2027-168 z 20. marca 2019 v časti výživného s výnimkou obdobia od 1. októbra 2023 do 31. januára 2024, kedy bol otec nezamestnaný, v dôsledku čoho nenastala na jeho strane podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného na maloletú.

33. V súvislosti s návrhom matky na zaplatenie jednorázových príspevkov spojených so zubným strojkom a dioptrickými okuliarmi malotej odvolací súd poukazuje na to, že z podstaty a charakteru výživného vyplýva, že výživné, ktoré má na maloletú matka predstavuje inštitút, ktorý má ekonomicky (materiálne) zabezpečiť uspokojovanie základných životných potrieb maloletého dieťaťa. Súd preto vždy pri určovaní výšky výživného prihliada na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré okrem iného zahŕňajú aj financovanie potrieb a aktivít maloletého dieťaťa, aj jednorázové, ojedinelé výdavky. Odvolací súd má za to, že v danej veci ide o výdavky, ktorých vznik nie je možné s určitosťou predvídať, avšak aj na takéto výdavky výživné pamätá a súd pri určovaní výšky výživného vždy prihliada aj na možnosti vzniku takýchto nepredvídateľných výdavkov. Ak ide o výdavok, ktorý môže mať za následok podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého, prípadne ide o výdavky, ktoré sa budú aj v budúcnosti opakovať, potom má rodič, do rúk ktorého je výživné druhým - povinným rodičom uhrádzané, možnosť iniciovať konanie o zvýšení výživného, pričom súd rozhodne o zvýšení výživného od času, kedy takáto podstatná zmena v pomeroch nastala. Výživné má charakter opakovaných pravidelných platieb, ktorých účelom je uspokojenie odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa, a to v závislosti od schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, teda či ide len o uspokojovanie základných životných potrieb alebo môže zahŕňať aj voľnočasové aktivity, náklady na osobnostný rozvoj dieťaťa, prípravu na povolanie

a iné. Primárne však sú tieto potreby hradené z výživného. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri zohľadňovaní odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je potrebné vychádzať z toho, že výživné je jediným a výlučným plnením medzi oprávneným a povinným, z ktorého majú byť uhrádzané náklady na osobné potreby. To teda znamená, že vyživovacia povinnosť musí byť stanovená tak, aby bola v súlade s nákladmi, na všetky osobné potreby, nie len na niektoré z nich. Uvedené znamená aj to, že okrem výživného už oprávnený nemôže požadovať žiadne ďalšie plnenie alebo príspevok na niektorú zo svojich osobných potrieb, napríklad nie je možné uplatniť si osobitný príspevok na náklady spojené s bývaním povinného (R 62/70) alebo zvláštny prídavok k výživnému na jednorazové vyššie náklady. Z charakteru výživného vyplýva okrem iného aj to, že musí byť používané v súlade s týmto určením. Výživné má sústavne pokrývať plynulé a priebežne vznikajúce náklady na osobné potreby. Zásadne však nie je určené k tomu, aby z neho boli vytvárané úspory na krytie časovo vzdialených potrieb. Uvedený záver potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 5Cz/42/88, ako aj Rozhodnutie zverejnené v Sbirke súdnych rozhodnutí a stanovisek R 5/91, v zmysle ktorých je jednoznačne ustálené, že zo Zákona o rodine nemožno dovodiť povinnosť rodiča poskytovať okrem mesačného výživného na maloleté dieťa ďalší jednorazový príspevok na úhradu niektorých osobných potrieb maloletého. K zmene výživného možno pristúpiť len za predpokladov uvedených v Zákone o rodine. Účelom výživného je uhradzovanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb maloletého dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných pre jeho všestranný vývoj. Uvedenému je prispôsobená aj splatnosť výživného vo forme pravidelných plnení v jednotlivých obdobiach, aj keď nemožno vylúčiť rozdielnosť odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa v jeho priebehu. Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa čiastkach, ktoré sú splatné vždy mesiac dopredu. Pri rozhodovaní súdu o výživnom podľa hľadísk uvedených v Zákone o rodine je potrebné uvažovať o vzniku potrieb vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne potreby celkom náhodné, ktorých uspokojenie vyžaduje spravidla vyššie náklady, ako predstavuje výživné stanovené pre dané časové obdobie, pokiaľ tieto potreby a s nimi spojené náklady nie sú v rozsahu, ktorý by odôvodňoval napríklad zmenu stanovenej splatnosti výživného, a to vo význame, že by sa domáhal vyplatenia výživného jednorazovo za viacero období naraz, ak by to vyžadovala mimoriadna situácia. Vychádzajúc z uvedeného jednoznačne a nad mieru pochybností vyplýva, že Zákon o rodine neupravuje ukladanie jednorazového ďalšieho príspevku na výživu dieťaťa a povinnosť rodiča prispievať na potreby svojho dieťaťa nad rámec stanoveného výživného a uvedené nemožno dôvodiť ani zo zásad primeranosti životnej úrovne dieťaťa a životnej úrovne rodičov. K tejto zásade môže súd prihladiť pri určovaní výživného a pokiaľ to schopnosti a možnosti povinného rodiča umožňujú, stanoví sa výživné tak, aby mohli byť uspokojené aj ďalšie potreby prospešné jeho všestrannému vývoju. K zmene rozsahu vyživovacej povinnosti možno pristúpiť len za splnenia predpokladov uvedených v Zákone o rodine. Vychádzajúc z vyššie uvedeného potom odvolací súd nemohol dospieť k inému záveru, ako k tomu, že nárok matky na zaplatenie týchto jednorazových výdavkov nie je dôvodný, pričom takýto nárok nemožno priznať ani za prípadnej aplikácie analógie iuris. Poukajúc na charakter a podstatu výživného, spôsob určenia jeho výšky a zohľadnenia zákonných kritérií je zjavné, že určené výživné zohľadňuje okrem bežných výdavkov aj vznik výdavkov, ktoré nemožno s určitosťou predvídať, pokiaľ ide o ich vznik. Ako vyplýva aj z citovaných rozhodnutí, Zákon o rodine nepripúšťa nárok oprávneného na iné peňažné plnenie od povinného ako je výživné, a to ani v prípade, ak vznikne neplánovaný výdavok, hoci vo vyššej výške. Nepravidelné výdavky na maloletú týkajúce sa zdravotníckych pomôcok uhradené matkou po podaní návrhu boli v alikvotnej časti zahrnuté do mesačných výdavkov na maloletú a zohľadnené aj pri rozhodovaní odvolacieho súdu o zvýšení výživného, ktoré okrem bežných výdavkov neopomína ani vznik tých neočakávaných.

34. Pokiaľ ide o jednorazový príspevok na zariadenie študentskej izby maloletej tu sa odvolací súd stotožňuje so súdom prvej inštancie, že nie je povinnosťou otca podieľať sa na výdavkoch, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, obzvlášť za situácie kedy matka s otcom potrebu takýchto výdavkov vopred nekonzultovala a o rozsahu ich vzniku rozhodla sama.

35. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 388 Civilného sporového poriadku zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil.

36. Na dôvažok odvolací súd zdôrazňuje, že určenie výšky výživného pre maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/6/2020 z 31. marca 2021).

37. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, keď nezistil žiaden dôvod pre aplikáciu výnimky z tohto ustanovenia.

38. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).